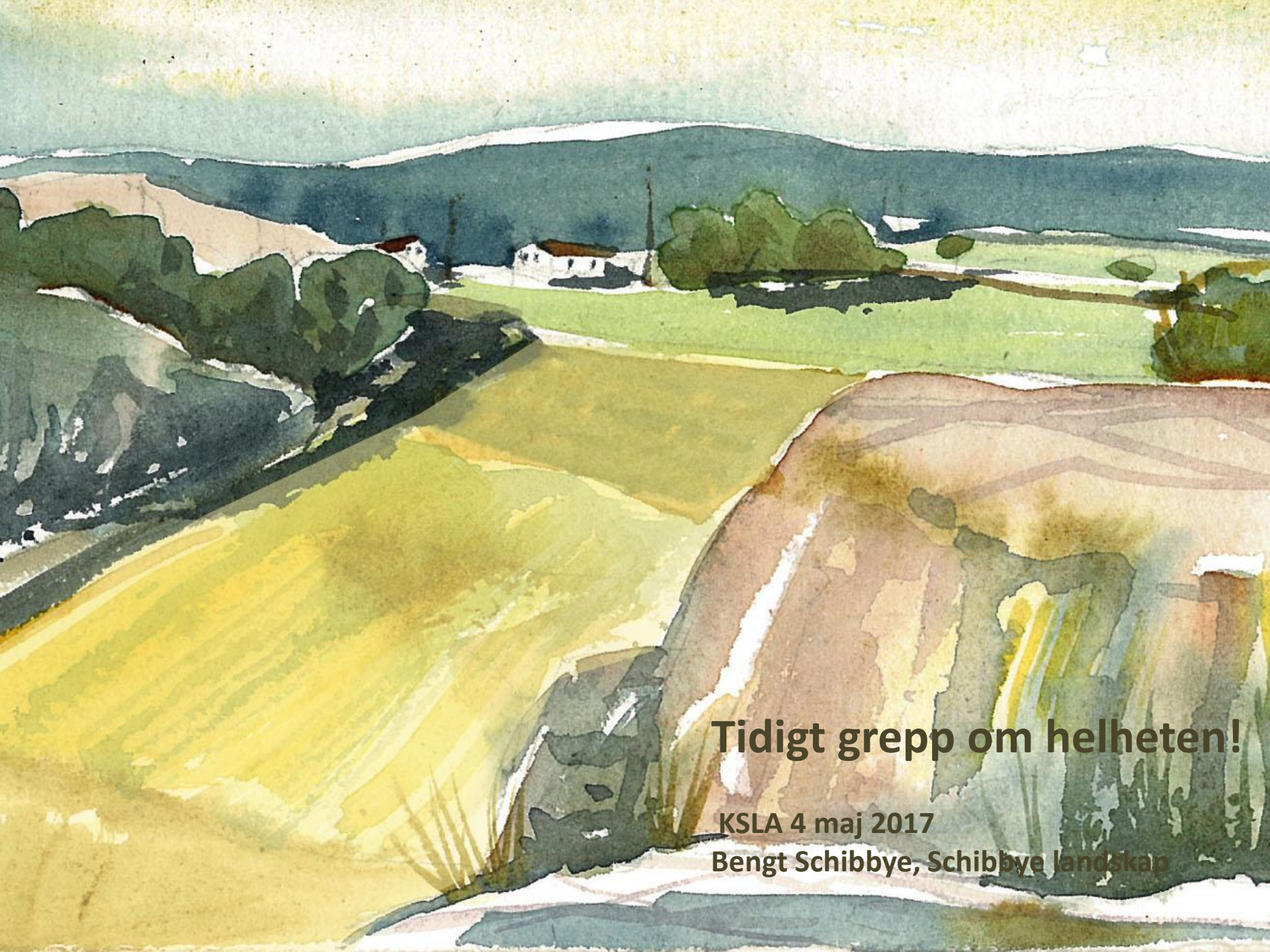

Tidigt grepp om helheten!

KSLA 4 maj 2017

Bengt Schibbye, Schibbye landskap

Landskapet är självklart

Människan lever i landskapet
– landskapet lever i människan

Människan skapar sin historia/landskap
– landskapet/historien skapar människan

Landskapet är konkret fysisk verklighet samtidigt som var och en har sin tolkning av landskapet

– bondens, bilistens, storstadsbons, turistens... landskap

Vi tar landskapet för givet

Foto Mats Lindqvist

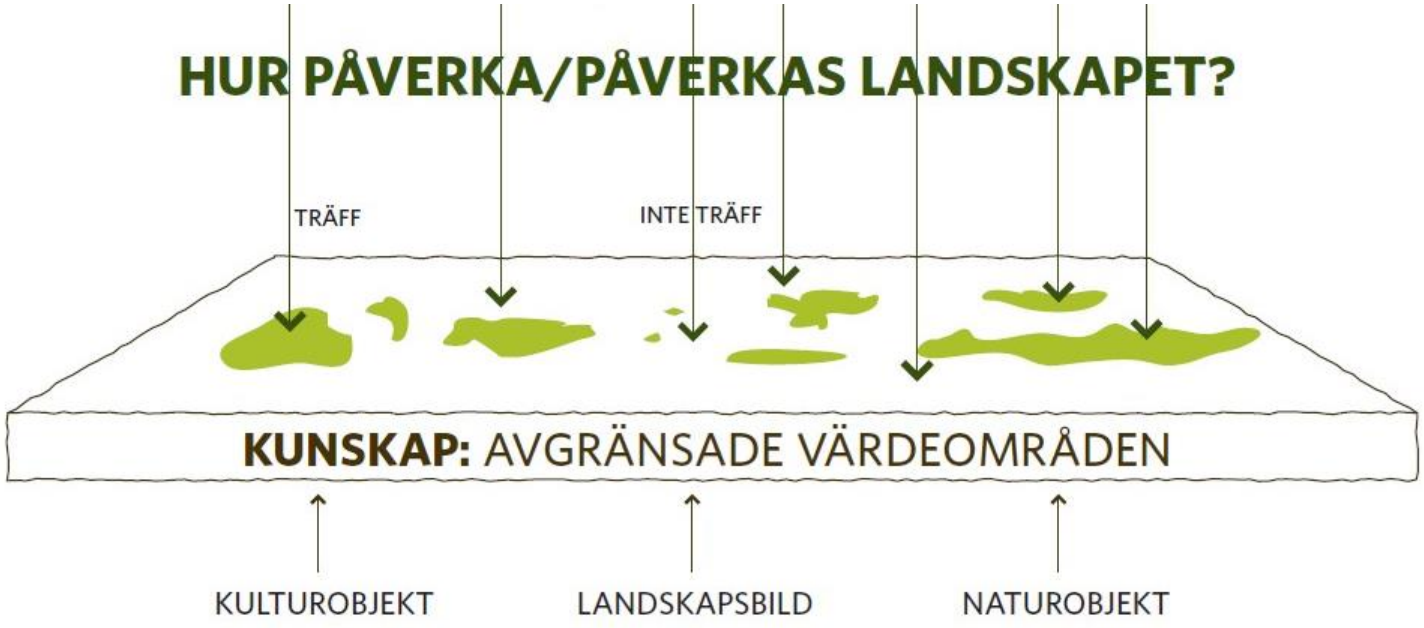

Genom att avgränsa områden skapas en arena för inflytande – för experter…

... men inte för andra som lever i landskapet

Botniabanan: Begränsat underlag innebar förlängd planeringsprocess med flera år

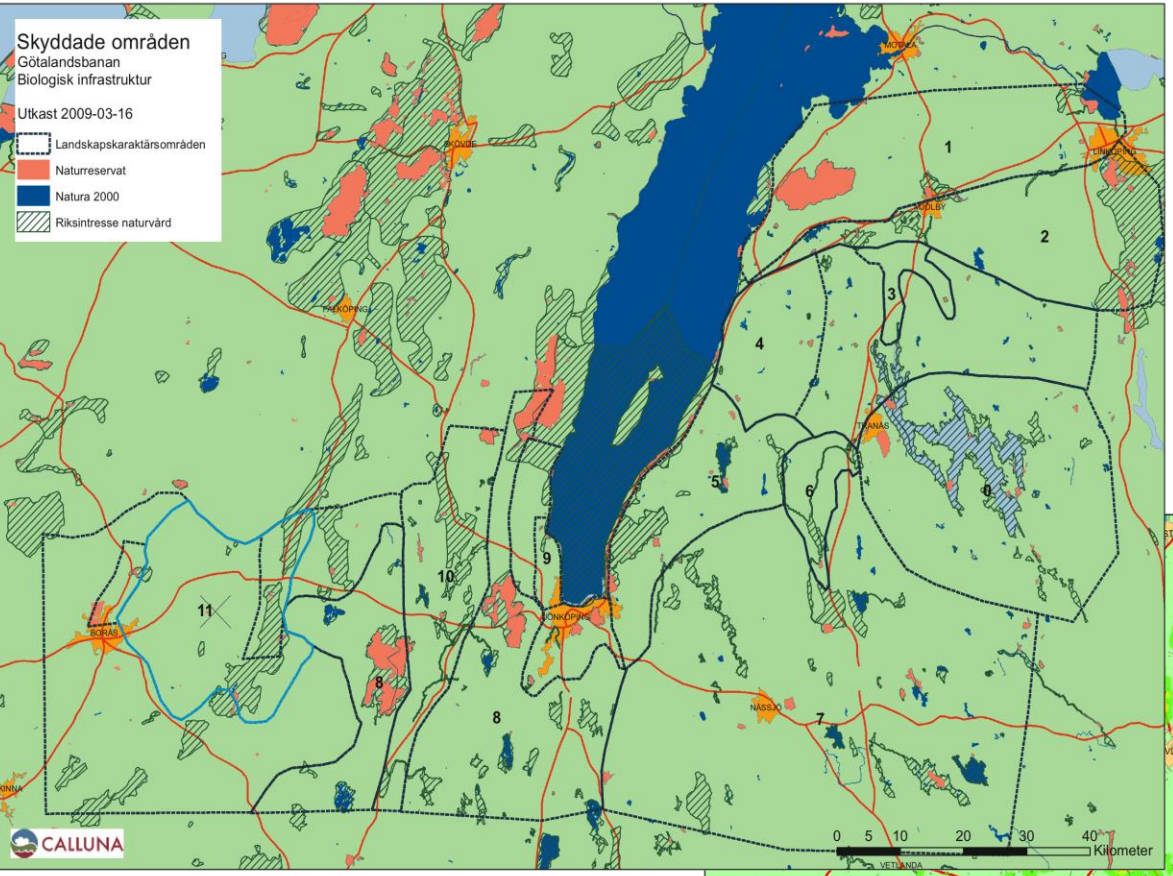
Skyddade områden
Götalandsbanan
Biologisk infrastruktur
Utkast 2009-03-16
Landskapskaraktärsområden
Naturreservat
Natura 2000
Riksintresse naturvård
MOTALA
LINKÖPING
MJÖLBY
FALKÖPING
FRANÅS
JÖNKÖPING
BORÅS
NÄSSJÖ
VETLANDA
KINNA
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
0 5 10 20 30 40
Kilometer
CALLUNA

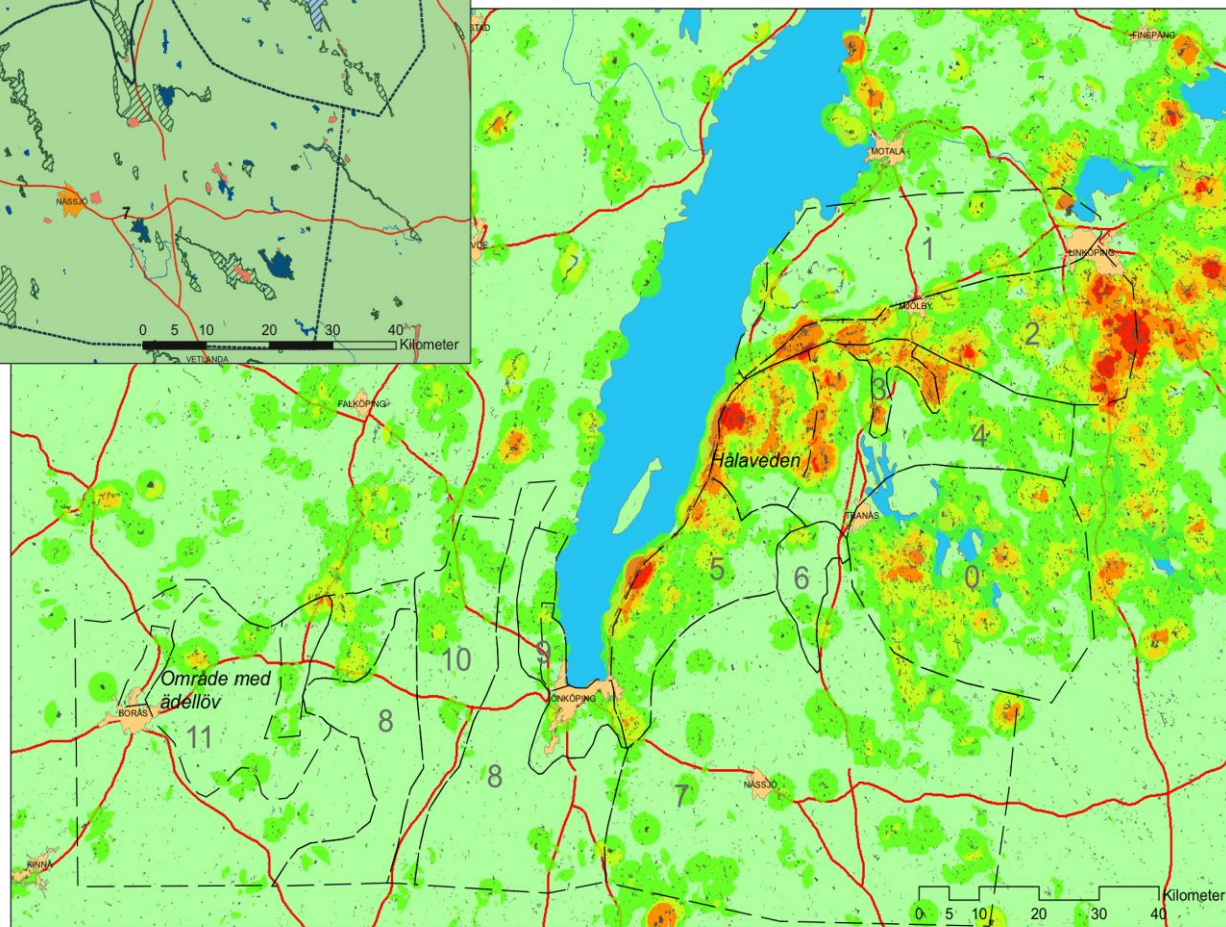
MOTALA
LINKÖPING
MJÖLBY
FALKÖPING
FRANÅS
JÖNKÖPING
BORÅS
NÄSSJÖ
KINNA
Hålaveden
Område med ädellöv
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
0 5 10 20 30 40
Kilometer

Värdesystem – Analys av funktionella samband

- Olika naturtyper är elementen som analyseras
- Relevanta arter väljs ut (rätt skala, kunskap)
- Bygger på tröskelvärden för arter:
  - Minsta areal
  - Spridningsavstånd
  - Minsta antal värdekärnor
  - Minsta totalareal av värdekärnor

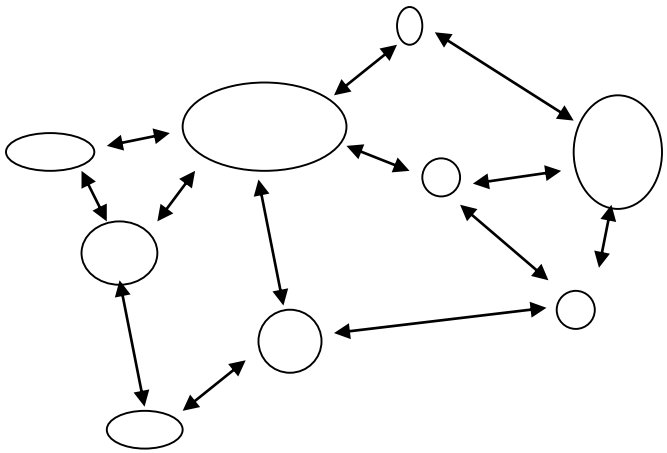

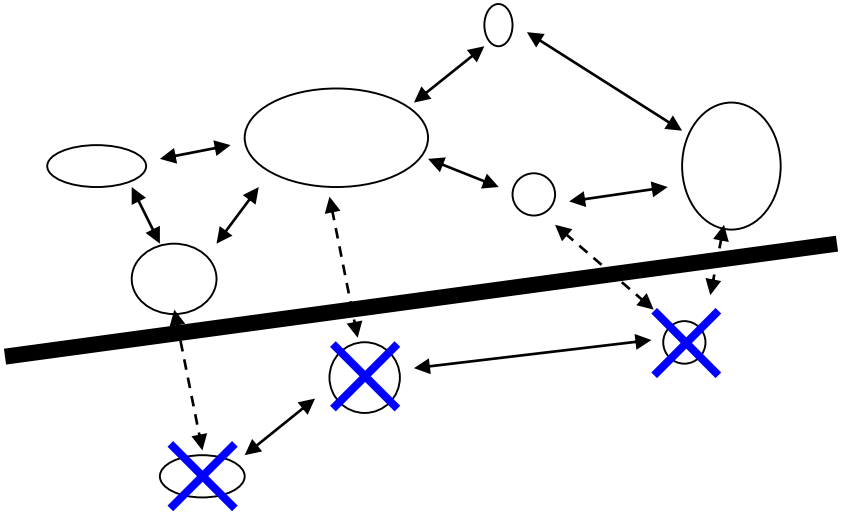

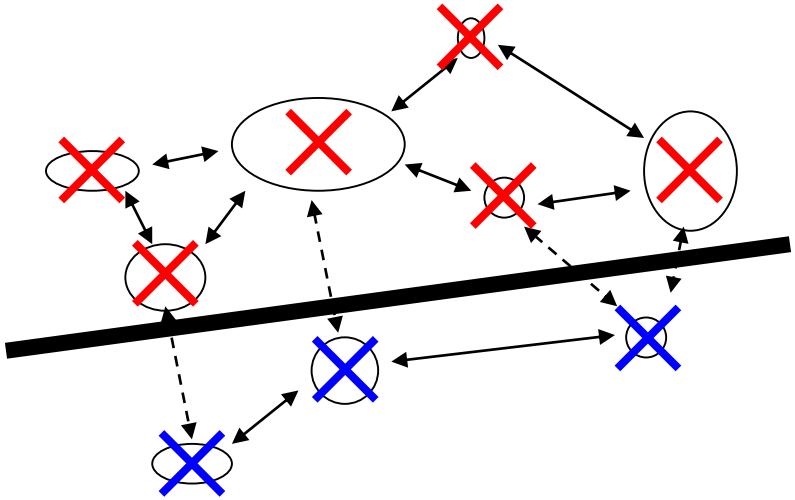

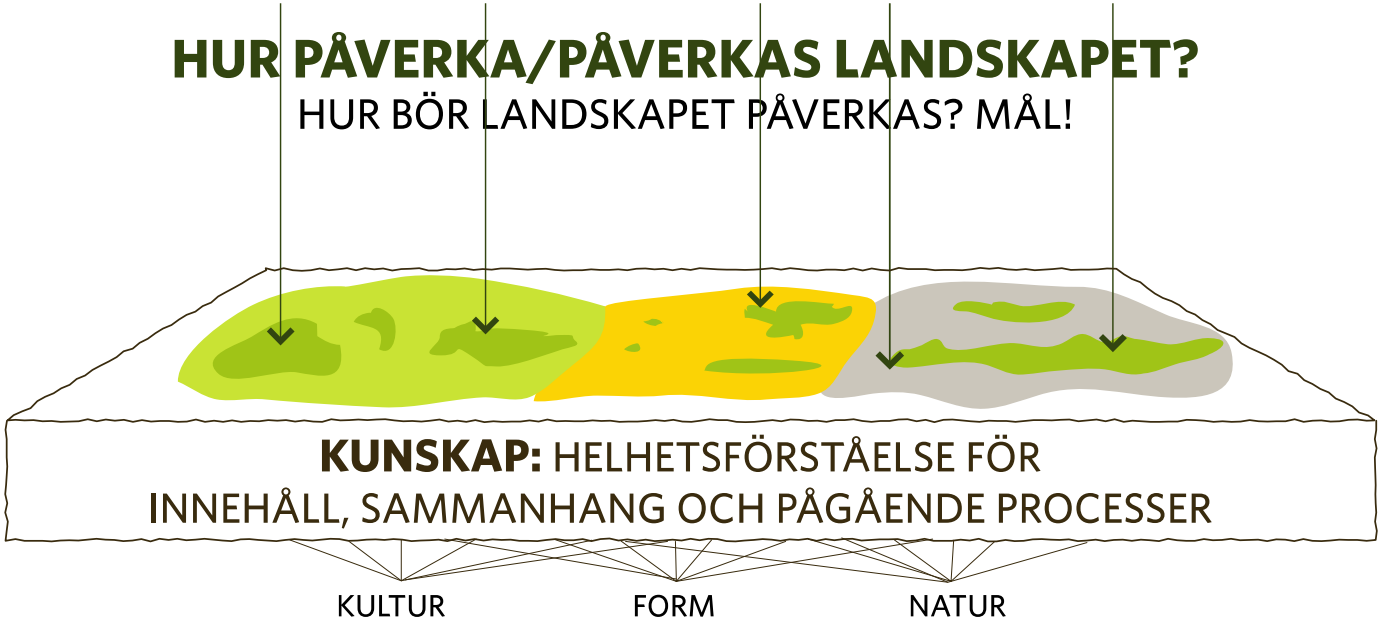
HUR PÅVERKA/PÅVERKAS LANDSKAPET?
HUR BÖR LANDSKAPET PÅVERKAS? MÅL!
KUNSKAP: HELHETSFÖRSTÅELSE FÖR
INNEHÅLL, SAMMANHANG OCH PÅGÅENDE PROCESSER
KULTUR
FORM
NATUR

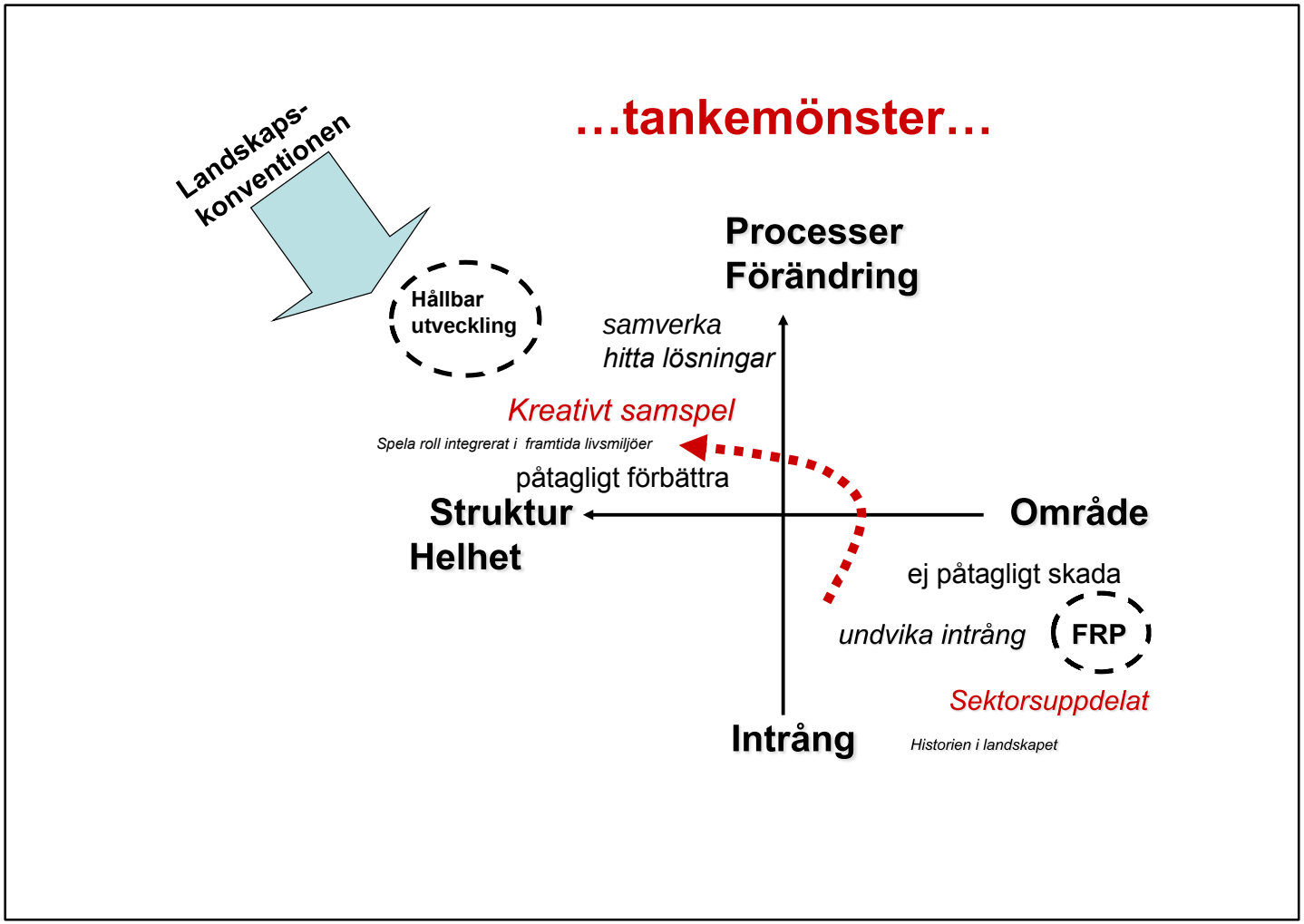

Ett sätt att hantera olika anspråk – skapa en gemensam förståelse, en utgångspunkt för utvecklingsdiskussioner

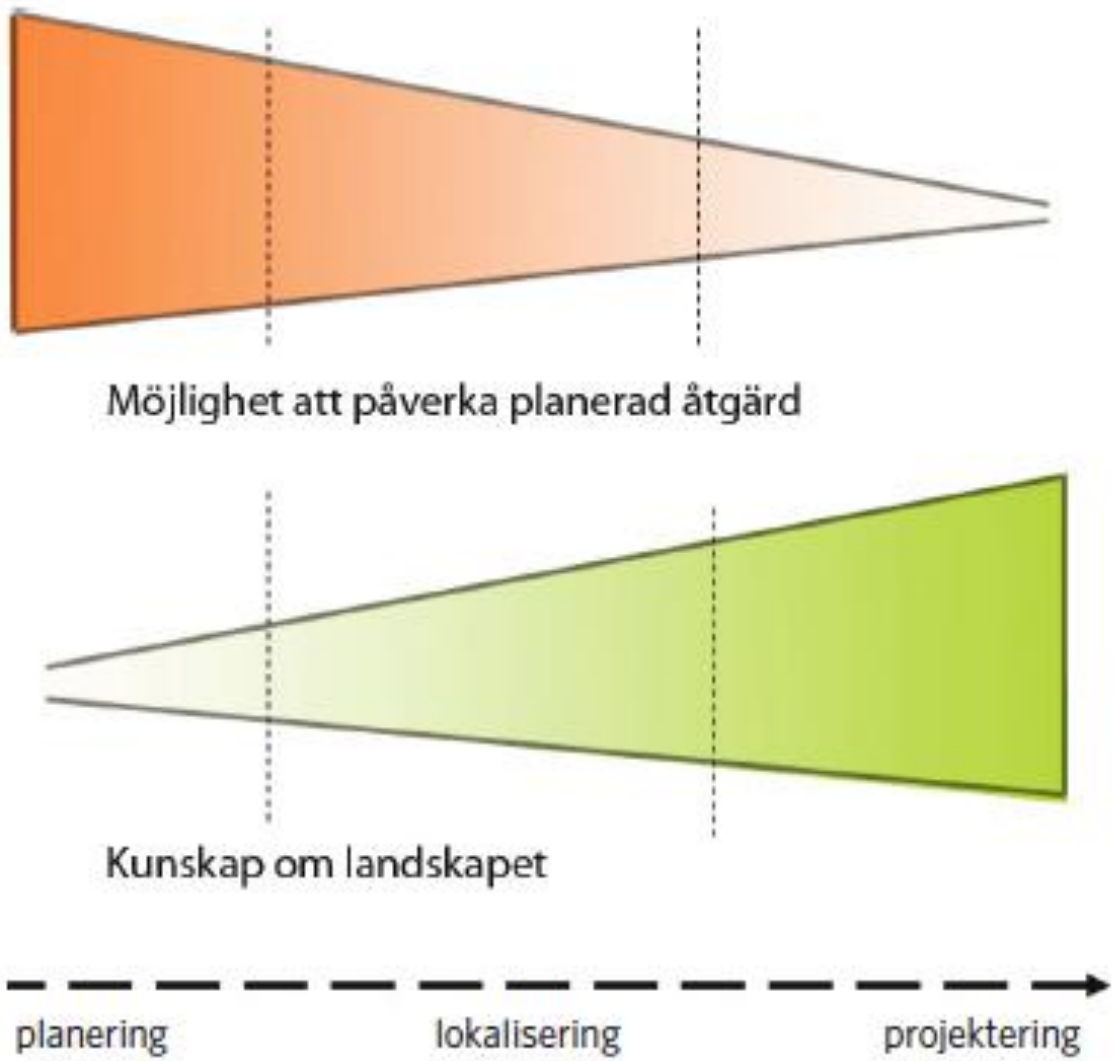
Möjlighet att påverka planerad åtgärd
Kunskap om landskapet
planering
lokalisering
projektering

landskapet som arena för planering

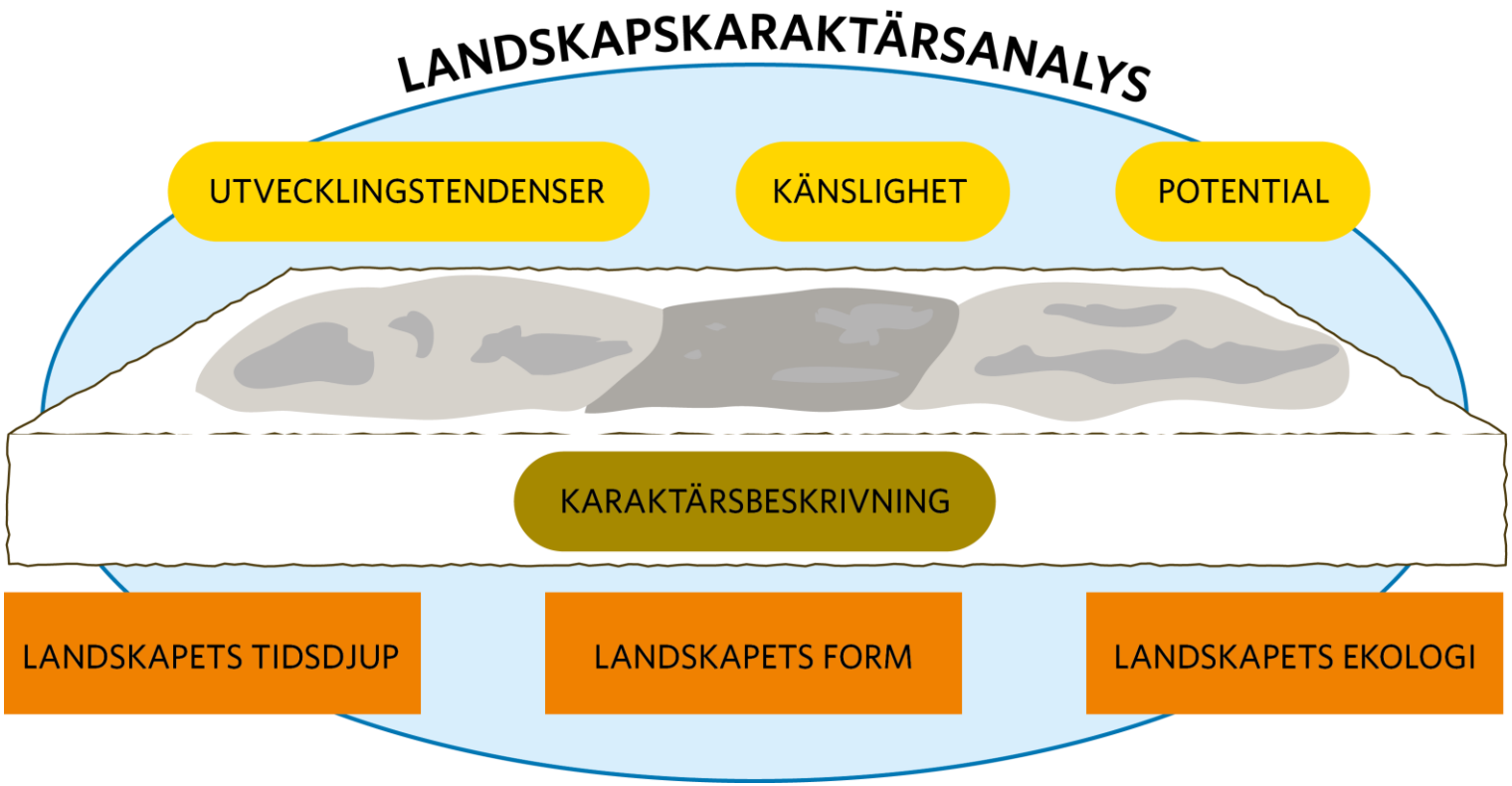

Hur ser det ut och fungerar?

Avgränsning av delområden – landskapstyper

” Ett specifikt samspel av landskapselement (delar, typer) som ges av de naturgivna förutsättningarna och den historiskt betingade markanvändningen, samt de rumsliga och visuella/ upplevelsemässiga förhållanden som präglar ett område och som skiljer det från omkringliggande områden.”

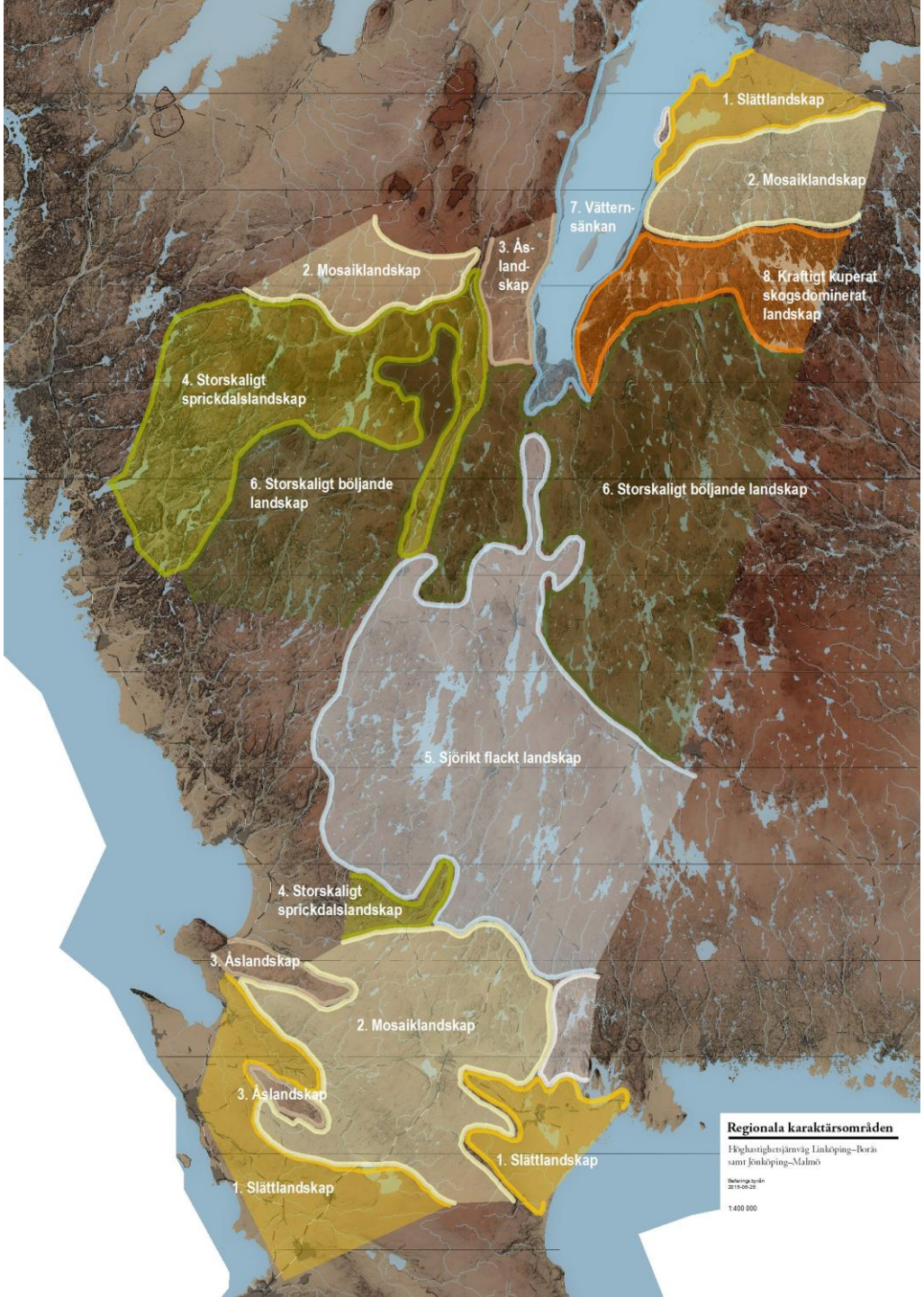

BEFARINGEN

Tidig kunskap

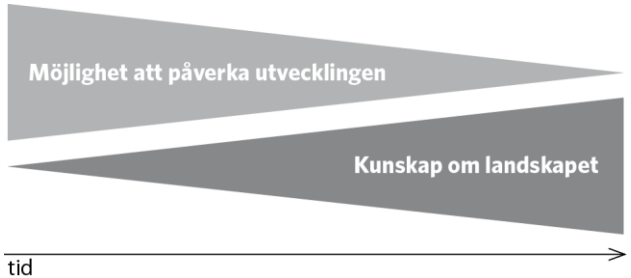

Inga vita fläckar

Integration av kunskapsfält

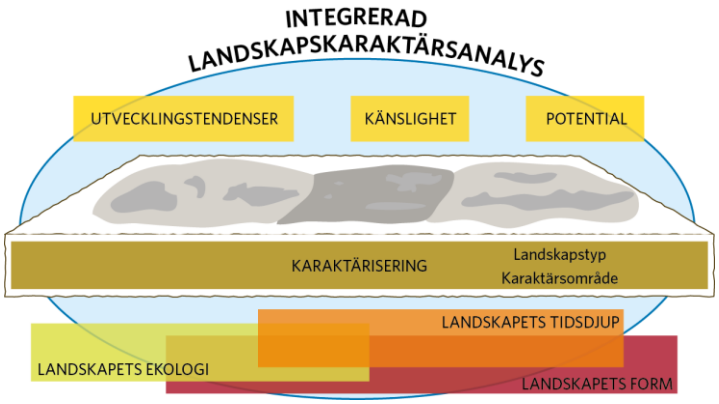

Regionalt underlag

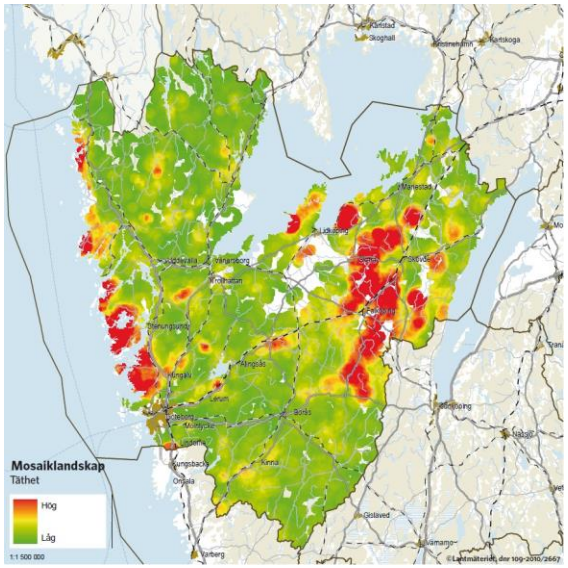

Känslighet

Potential

Gemensam arena för planering

Landskapets funktioner och relationer är grund för kartering av ekosystemtjänster

Landskapets karaktär (det man ser/upplever) är kort- och långsiktigt och beroende av funktioner och relationer

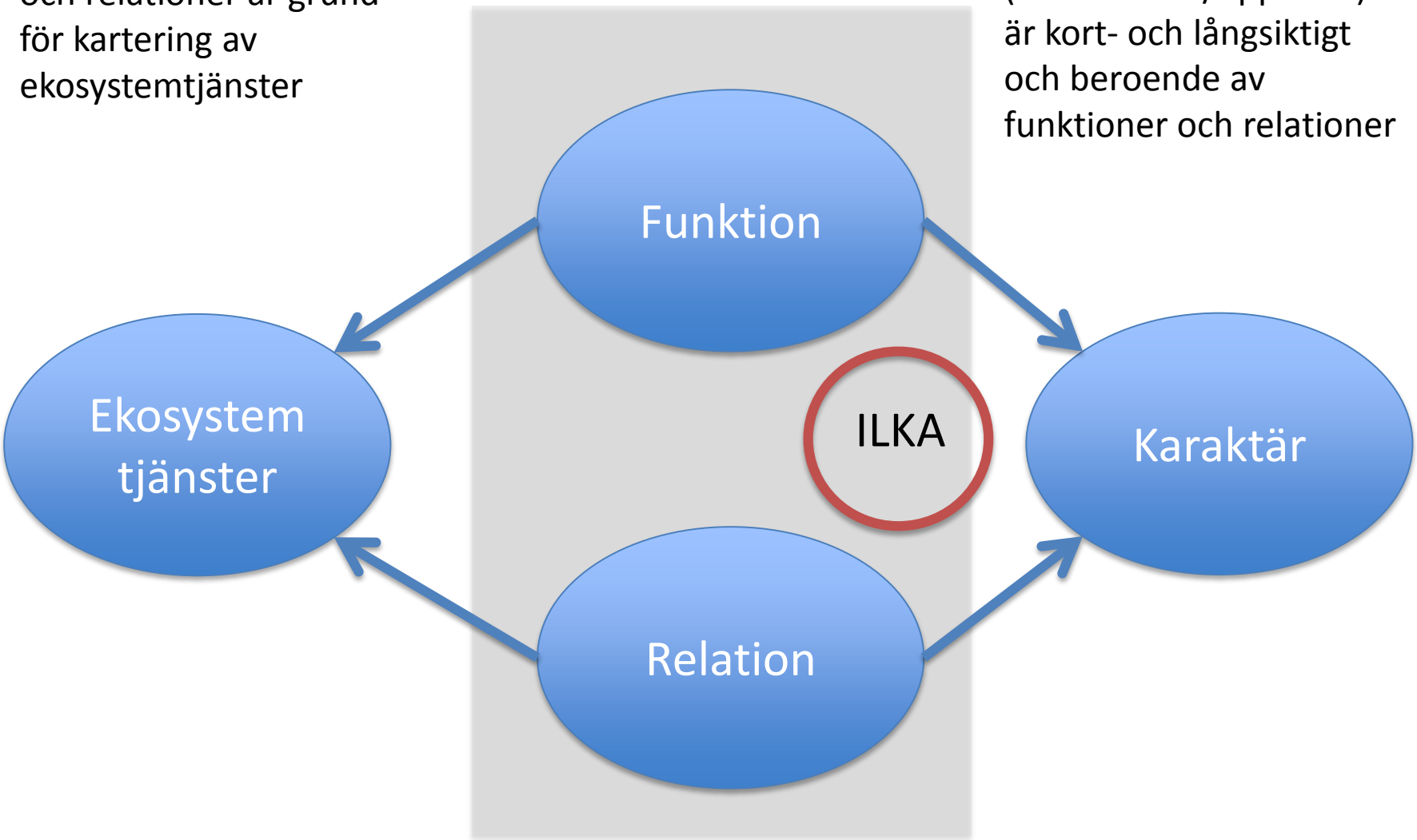

Lokal eller regional skala – vad skiljer i arbetssätt?

scale	1:50 000/1:25 000	1:250 000
Character	As perceived by people	Natural/cultural geographical structures
Functions	As experienced in daily life	Systemic
Relationships	Sense of place Belonging Identity	Cultural attachment
Participation	Community groups/individuals	Representation, public administrations, NGO's
Planning	Project/strategy	Strategic
Landscape management	Biotopes, sociotopes...	?
Value creation	Entrepreneurial resource	Branding

Västmanland

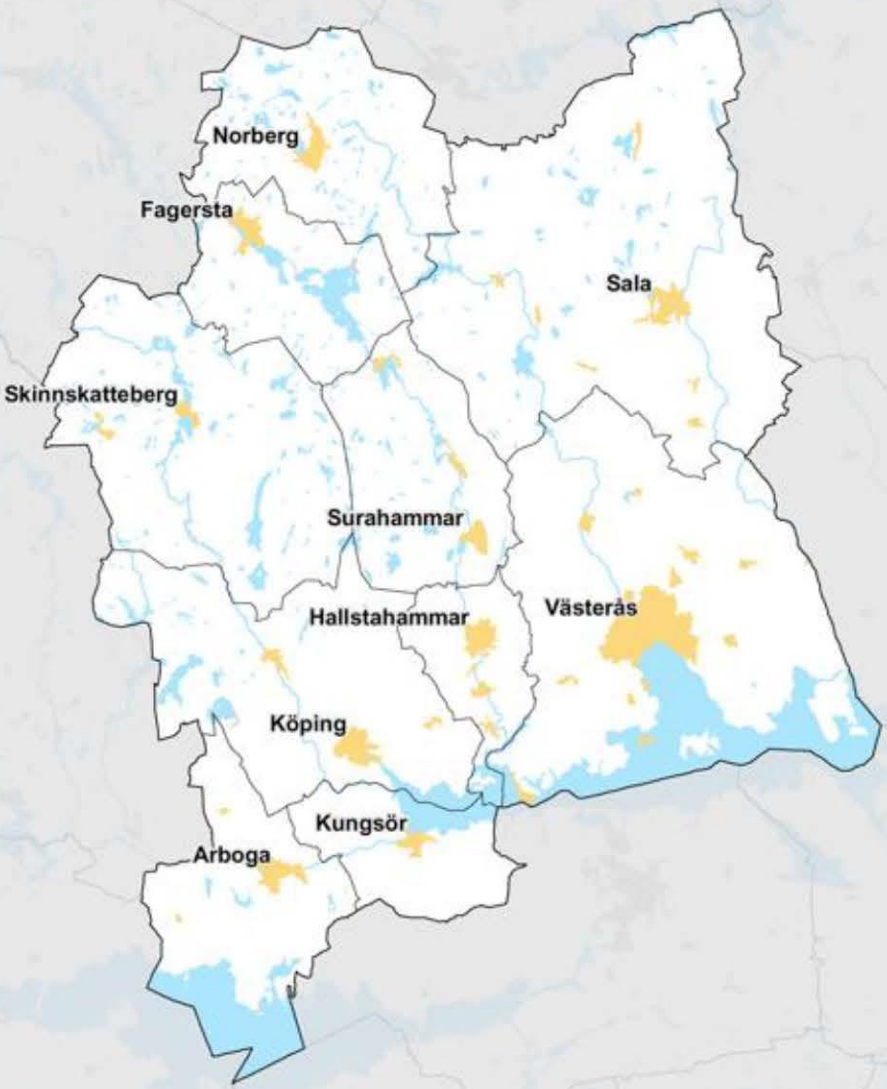

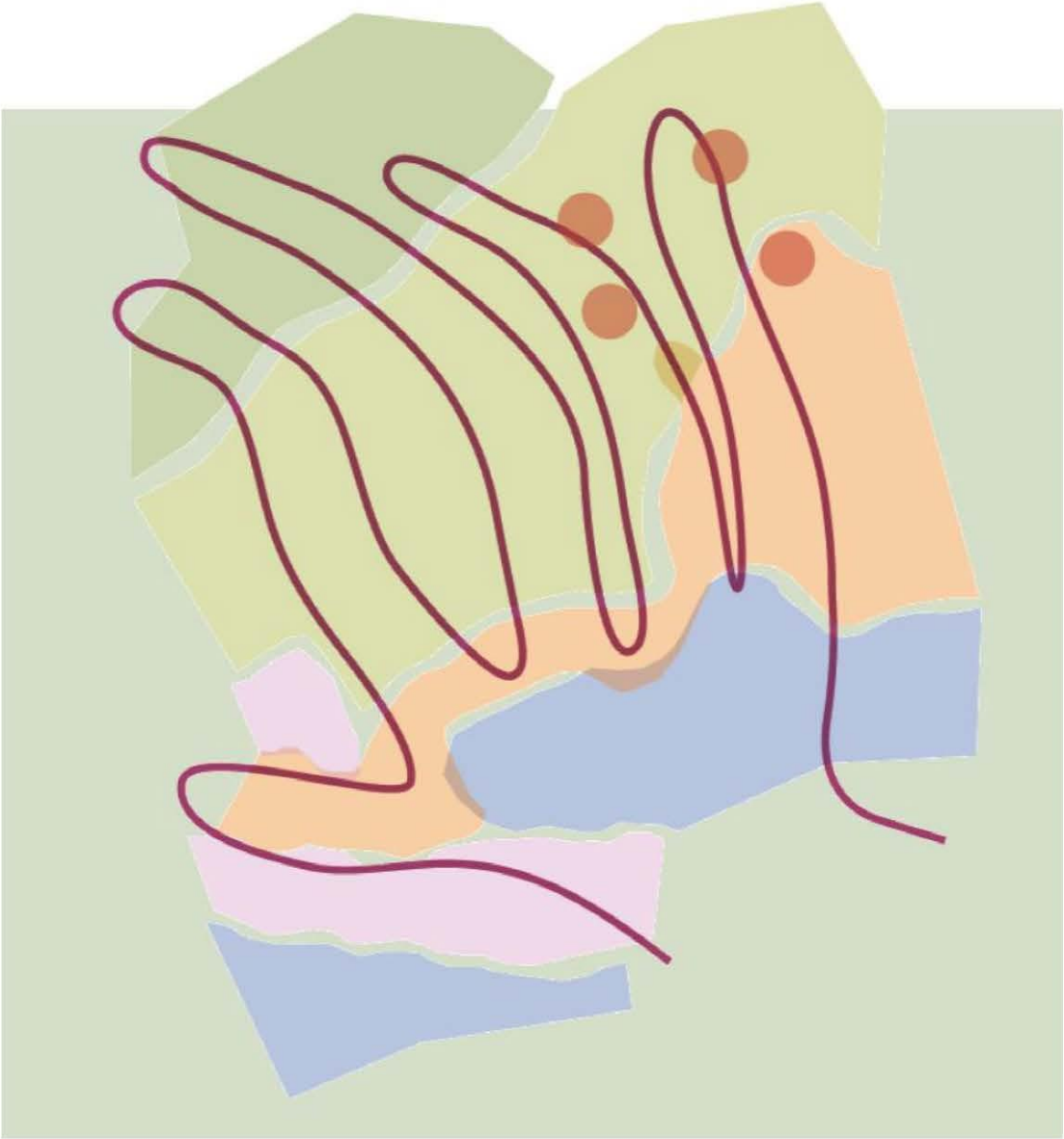

LANDSKAPSLAGET AB
Landskapsarkitektur & Stadsbyggnad

Länsstyrelsens utgångspunkter
Landskapskonventionen & nya PBL

Medvetenhet om landskapets värden och behovet av ett tvärsektoriellt perspektiv

Kompetens att hantera förändringsprocesser som utvecklar, återställer eller skapar landskap

Kunskap om människa, om landskap och om samspelet mellan människa och landskap

Mål för landskapskvalitet

LANDSKAPSLAGET AB
Landskapsarkitektur & Stadsbyggnad

Landskapskaraktärsanalysen

kretsar kring fyra huvudfrågor

Hur ser det ut och varför?

Vad håller på att hända?

Vad är detta landskap känsligt för?

Vilken Potential finns att stärka funktioner och värden?

Potential att stärka funktioner och värden?

Vilken grön infrastruktur finns det?

Vilka ekosystemtjänster kan stödjas i samband med åtgärd?

Exempel mosaiklandskap

Nyckelelement:

- Småbruten topografi
- Småskalig markanvändning, ålderdomlig struktur
- Rik biologisk mångfald – Östergötlands eklandskap
- Godslandskapens element och strukturer
- Tätorter kring befintlig järnväg

Strategier för landskapets utveckling bildar grund för strategisk fysisk regional utveckling

Beskrivning och bedömning av landskapets känslighet och potential kan ställas mot de anspråk som finns.

- Vad vill vi göra här?
- Är dagens landskapskaraktär en väsentlig resurs även i framtiden?
- Hur ska den i så fall utvecklas?
- Hur kan planerade åtgärder bidra till en ur alla aspekter hållbar utveckling?

LANDSKAPSLAGET AB
Landskapsarkitektur & Stadsbyggnad

Vision

En fysiskt förankrad länsplan

Stråk för industri, boende och naturvärden utvecklas

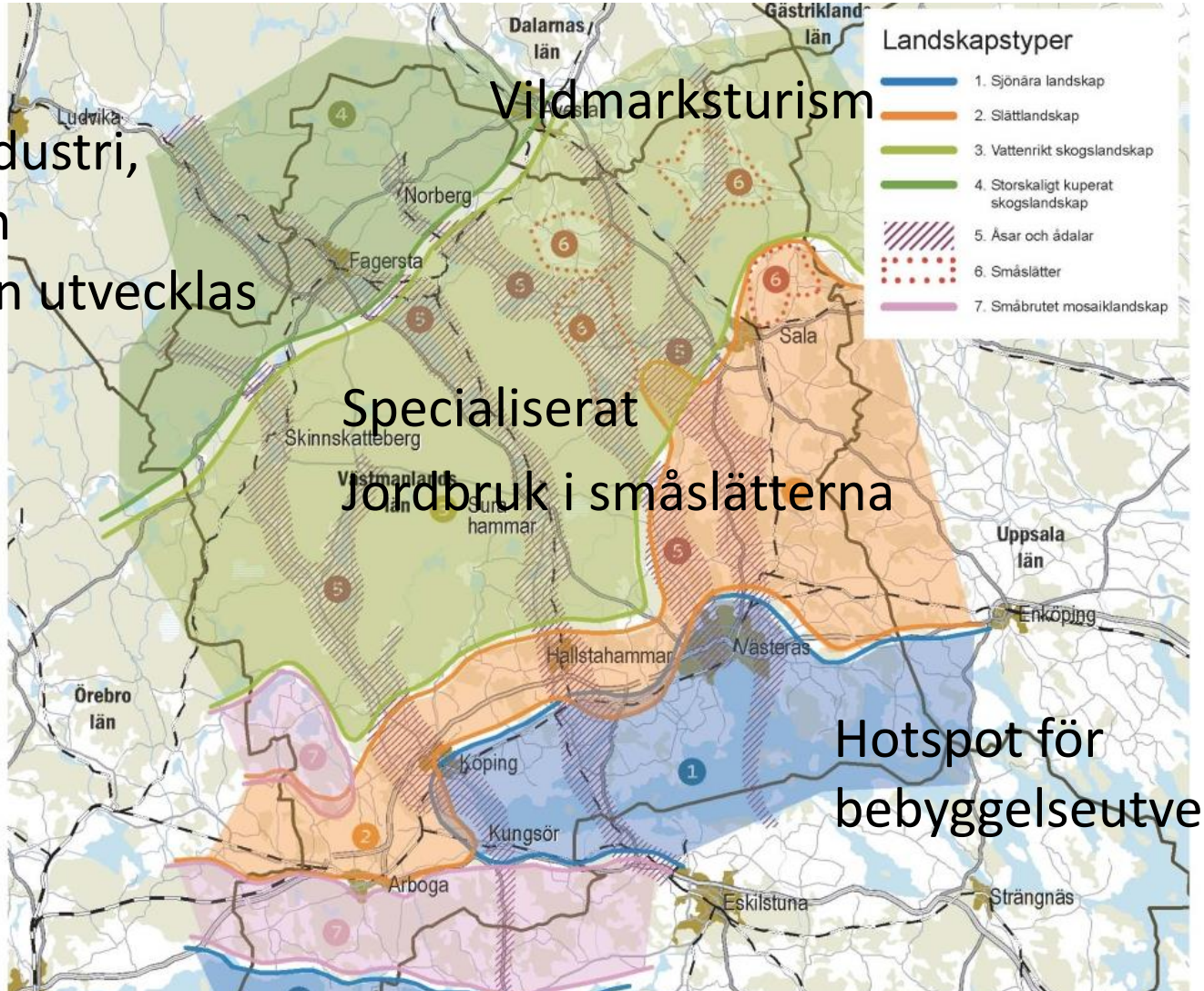

Vildmarksturism

Specialiserat Jordbruk i småslätterna

Hotspot för bebyggelseutveckling

Användningen av ILKA

1. Skapa dialog
2. Berättelsen
3. Strategi

2017-05-04
Bengt Schibbye
Schibbye landskap